

גן עדן ממש...

1 נתיב אהבת ריע - פרק א פסקה ד

5) והחטא הגדול הזה שהוא מלבין פני חבירו אמרו עליו בפי הזהב (ב"מ נ"ט, א') אמר ר' חמא תני תנא קמיה דר' נחמן בר יצחק כל המלבין פני חבירו ברבים כאלו שופך דמים אמר ליה שפיר קאמרת דחזינא ליה דאזיל סומקא ואתא חיורא. 6) א"ל אביי לרב דימי במערבא במאי זהירי א"ל באחוורי אפי דא"ר תנינא הכל יורדי לגיהנם חוץ מגי הכל סלקא דעתך אלא אימא כל היורדים לגיהנם עולין חוץ מגי שיורדים ואינן עולין ואלו הן הבא על אשת איש והמלבין פני חבירו ברבים והמכנה שם רע לחבירו.

7) מכנה היינו מלבין אף על גב דדש ביה בשמיה.

3. הרמב"ן תורת האדם שער הגמול

הגן והעדן התחתונים הן ציורין לסודות העליונים, והדברים ההם העליונים הרמוזים באלו גם כן נקראין גן ועדן שאלו התחתונים מהם תופסין השם הזה, כיצד יש בעליונים השגה שנקראת בדברי רבותינו ברמז גן, והשגה למעלה ממנה שהיא הנקראת "עדרן" והוא הנקרא צרור החיים.

3א. ספר חובת הלבבות - שער רביעי שער הבטחון - הקדמה

... מפני שאם איננו בוטח באלהים בוטח בזולתו ומי שבוטח בזולת ה' מסיר האלהים השגחתו מעליו ומניח אותו ביד מי שבטח עליו.

3. ספר נתיבות עולם ב - נתיב אהבת השם - פרק א

ולכך אמר כי בעל אהבה נטע גנות ופרדסים הוא הטוב כי כל מצות עשה הם טוב, ובעל היראה ישב ולא עשה רע. ואמר כאשר נכנס בעל היראה נגלה אליו כפי מדתו ולכך נגלה אליו בקצף, ולא שהיה קצף על בעל היראה כי זה לא שייך רק כי כך נגלה אליו כפי מדתו ביראה. וגם אפשר לומר כי אם יש קצף בעולם, בעל היראה מקבל ג"כ הקצף כמו אחר, ולא כן בעל האהבה שלא נראה אליו הש"י רק בטוב כפי מדתו ואינו מקבל מקצף הש"י שום דבר, והבן הדברים האלו:

4. ספר עשרה מאמרות - מאמר חקור דין - חלק ג פרק ב

הכל יורדין לגיהנם חוץ משלשה הכל יורדין סלקא דעתך ... ומשמע לן דהאי הכל לאתויי צדיקים ובינוניים יש מהם מי שיורד להצלת הזולת כמו שיבא באברהם אבינו ע"ה ויש מי שיורד על צד המרוק לראות מה רב טובו יתברך להצילו משאול תחתיה וכל שכן עם מה שנוסיף לקח ויש מי שיורד לראות חללה שכל העולם כלו כסוי קדרה אליו והוא דרך לשערי גן עדן כדרך מדבר העמים לבאי הארץ ועתיד להתקדש בקדושת הגן.

5. פסיקתא רבתי הוספה א פרשה ד

מפני מה ברא הקדוש ברוך הוא גיהנם וגייע? כדי שיהו מצילות זו את זו. כמה ריוח ביניהם? ר' יוחנן אמר כותל ור' חנינא אמר טפח ורבנן אמרי שתיהן שוות.

5א. תלמוד בבלי מסכת נדרים דף ח/ב

אין גיהנם לעולם הבא אלא הקדוש ברוך הוא מוציא חמה מנרתיקה צדיקים מתרפאין בה ורשעים נידונין בה שנאמר וזרחה לכם יראי שמי שמש וגוי ולא עוד אלא שמתעדנין בה שנאמר ויצאתם ופשתם כעגלי מרבק והרשעים נידונין בה שנאמר הנה יום בא בוער כתנור וגוי.

5ב. תלמוד בבלי מסכת סוכה דף נב/א

כדרש רבי יהודה לעתיד לבא מביאו הקדוש ברוך הוא ליצר הרע ושחטו בפני הצדיקים ובפני הרשעים צדיקים נדמה להם כהר גבוה ורשעים נדמה להם כחוט השערה הללו בוכין והללו בוכין צדיקים בוכין ואומרים היאך יכולנו לכבוש הר גבוה כזה ורשעים בוכין ואומרים היאך לא יכולנו לכבוש את חוט השערה הזה.

5ג. אורות התשובה טז ג

... הרצון להיות טוב - זהו רוח גן עדן אלהים, המנשב בנשמה וממלא אותה אושר אין קץ, עד אשר גם אש הגיהנם של הצער העמוק מתהפך גם הוא לנחל עדנים.

7ד. מי מרום אורי וישי עמ' סד

זה שעשה תשובה מאהבה... מבליג על כל היגונות והכאבים, עד שכבר הגיהנם עצמו מתהפך לו לעדן ושש ושמח על כל מירוק וביחוד על זה שיותר קשה ומר.

6. תולדות יעקב יוסף בא

העולה מזה כי אין לרשעים גיהנם יותר מאם שמכניסין אותו לגן עדן שאין שם אכילה ושתייה ותאות עולם הזה, רק הצדיקים יושבין ועטרותיהן בראשיהם, הם שהיו פחותי הערך בעיני גסי הרוח שהיה סרוחים בעיניהם כמ"ש וחכמת סופרים תסרח (סוטה מט ע"ב), ועתה הם בראש הקרואים ומתעדנין בתענוגי התורה והתפלה. והענג לרשעים הם נגע, שלא הורגלו בזה. ומה אם מי שלא למד גי' ימים הם מרים אצלו, מכל שכן זה שלא הורגל כל ימיו בזה שהיא עתה לו מרה מה שהוא מתוק, ושמים אור התורה לחשך בעיניהם: